

NAGYSZOMBAT

A év

1-4 oldal

Húsvéti vigília, Urunk feltámadásának ünnepe

Olv.: Ter 1,26-31a – Ter 22,1-2.9a.10-13.15-18 – Kiv 14,15-15,1 – Mt 28,1-10

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves Testvérek! A legnagyobb keresztény ünnep a Húsvét. Ez a mai este Húsvét vigíliája. A virrasztás éjszakája lenne ez, ha éjszaka történne a készülődés erre a nagy ünnepre. A Jézussal való találkozásra készülünk, és a virrasztás éppen azt a lelket akarja megteremteni bennünk, amely szükséges ahhoz, hogy Jézussal találkozzon az ember.

Kis nosztalgiával hadd mondjam, Istenes Szent János egy csodálatos ajándékot adott a világnak akkor, amikor arról elmélkedett és ezt a felismerést meg is osztotta velünk, hogy aki Jézus Krisztussal igazán találkozik, az nagyon nagy ajándékot kap Jézustól, és ez az ajándék az ember látó szemét a szívébe helyezi. Közhelyszerű, ha megismétlem a gondolatot, amit oly sokszor hallottunk már: jól csak a szívével lát az ember. Ezen az éjszakán arra készülünk, hogy látó szemünk legyen, vegyük észre azt, amivel az Isten megajándékozta ezt a világot, amivel az Isten megajándékoz bennünket, embereket, és legfőképpen tudjuk fölismerni a világ csodálatos megjelenésében magát a teremtő Istent, Aki a mi otthonunknak szánja ezt a világot, de legfőképpen ismerjük fel egymásban az Isten arcát. Ehhez kell az embernek, hogy érzékeny szívvel közeledjünk egymáshoz és találkozzunk egymással.

Ez az este tehát a tűzszenteléssel elkezdődik és erről az új tűzről gyűjtjük meg a húsvéti gyertyát, amely Jézus Krisztust jelképezi, és amit ki-ki hozott magával, egy gyertyácskát, a mi életünknek a jelképét. De ugyanakkor az ember csodákra képes, ha azt az értéket, amit az Isten elrejtett bennünk, meg tudjuk egymásnak mutatni, erről szól a kezünkben lévő égő gyertyácska. Nagy árat fizetünk akkor, amikor fölfedjük magunkat egymásnak, hiszen ezzel vissza is lehet élni, de mi Jézus Krisztus példájára azt szeretnénk erősíteni magunkban, hogy ezek az emberi találkozások a jót hozzák ki a másik emberből, egymásból.

Sajnos nagyon sok bizonytalanság van ma még, és ezért a tűzszentelést nem tudtuk megszervezni. Még azt se tudjuk, hogy kié ez a gyertya. Most én önkényesen azt a döntést hoztam, hogy aki ezt ajándékképpen idehozta – ahogy tudom, Tállay Feri – azt nekünk szánta, mert csak letette itt a sekrestyébe, aztán eltűnt. Hát én most önkényesen kézbe vettem. Egy sajátos tűzszentelés lesz ez. Mindegyikünk emlékezik sok-sok ilyen nagyszombati szertartásra, hiszen számtalan alkalommal részt vettünk ezeken. Most ezeket ébresszük föl a szívünkben, de magát az üzenetet hallgassuk meg.

Szertartás

A húsvéti gyertyát szoktuk meggyújtani erről az új tűzről és Krisztusra emlékezünk. Ezekkel a kis tömjénszemcsékkel Jézus Krisztus öt sebére emlékezve díszítjük a gyertyát. Testvérek, most meggyújtjuk ezt a húsvéti gyertyát és azt kérjük az Istentől, hogy ez a megszentelt fény jelenítse meg nekünk Jézus Krisztust. Ez a fény Jézus Krisztus maga, aki azt mondta, hogy Ő az Út, az Igazság és az Élet. Mutassa nekünk Jézus az emberhez méltó utat, ismertessen meg bennünket az örök élet igazságaival, hogy az életünk Isten ajándékaként kiteljesedjen.

Kedves Testvérek! Valami csodálatos cserének vagyunk mi a tanúi, hiszen ezzel vigasztal bennünket a Szentírás: az istenszeretőknek minden a javára válik. Egyről ne feledkezzünk el. Szeretheti az Istent még a gyarló, esendő ember is, szeretheti az Istent az az ember is, aki gyengeségében, mert bűnre hajlók vagyunk, bűnt is elkövethet. Ugyanakkor ez a titokzatos csere azt jelenti, hogy az ember talpra áll ebből a vereségből, ami akkor éri az embert, amikor rosszat tesz, elsősorban másnak és ezáltal önmagának is, és az Istent is megbántja, mert az Isten úgy gondolta el az életünket, hogy egymással legyünk. A Húsvét öröme erről a csodáról szól: még a bűn is javára válhat a világnak, az embernek. Hiszen a rosszban megtapasztaljuk azt az ijesztő fájdalmat, ami ebben a világban meg tud jelenni a rossz tetteink által, de ha az ember felismeri azt, hogy nem erre hívták meg, hanem az élet szolgálatára, akkor még a rossz is javunkra válhat.

Igeliturgia

Kedves Testvérek, most igeliturgia következik. Isten szavát hallgatjuk, és mindez azt bizonyítja, hogy mi bízunk az Isten szavában és az Isten ígéreteiben. Az első olvasmány az emberről szól, az ember teremtéséről. Azért szeretnék ennek hangsúlyt adni, mert egy olyan világban élünk, amely világ mintha elfelejtené azt, hogy Isten férfinak meg nőnek teremtette az embert. Úgy gondolom, hogy ennek az igazságnak csodálatos fénye van Európában, amely innen Magyarországról hívogató, bátorító és az igazságot hirdető.

Kedves Testvérek! A második olvasmány Ábrahám elhívásáról szól. Ennek azért van különös üzenete napjainkban, mert egy istenellenes, egy szekularizált, Isten nélküli világban élünk. Legalábbis Európának a korifeusai ilyen Európa építésébe fogtak. Ebbe a világba szeretnék beleállítani, ebben a világban szeretnék hangossá tenni a hitnek az üzenetét, Ábrahámnak a bátorságát, aki Isten iránti bizalommal kockáztatta az életét is, és aki az Isten szövetségese, az nem csalatkozik. Hallgassuk ezt az üzenetet!

Kedves Testvérek, a harmadik olvasmány a választott népről szól. Illetve akkor, amikor az Isten elhatározásával szembesülünk, szolgaságban senyvedő néppel szembesülünk. Isten azt ígéri nekik, hogy kiszabadítja őket a szolgaságból, hogy a szabadság fiaiként őrizzék meg az egyistenhitet és ez a hit legyen az utánuk jövő minden nemzet fia számára ajándék. Talán kevésszer gondolunk arra, hogy ezt megelőzően sokistenhívő volt az emberiség, és az istenek csak kihasználta az embereket, fenyegették őket, hódolatot kívántak. Amikor jól ment az emberek sora, akkor az isten ajándékának tekintették és áldozati adományokkal köszönték meg, amikor meg bajban voltak, akkor isteneik elé álltak és hatalmas adományokkal próbálták kiengesztelni őket, mert minden rosszat nekik tulajdonítottak. Ezt a világot váltotta föl az egyistenhit, ami az egész emberiség életében, ha a fejlődésre gondolunk, akkor egy sajátos lépés volt, mutáció, ha tudományra gondol az ember. Az egyistenhit felszabadította az embereket, mert szabadok voltak arra, hogy a világot valóban vegye kezébe az ember, formálja és alakítsa, és legyen az otthona. Az egyistenhit ajándéka: értetek vagyok, az Isten értünk Isten. Ezt a vigasztaló üzenetet halljuk a harmadik olvasmányból, ahogy Isten kiszabadította a zsidókat a fogságból és szövetséget kötött velük, hogy hozzák el a világot minden emberének annak az Istennek az üzenetét, aki értünk van és szeret.

Kedves Testvérek! Nem tudunk fény nélkül élni, mert a sötétség elbizonytalanítja az embert. Ezért nem tud az ember szolgaságban élni, mert a szolgaság bezárja az embert a maga sötétségébe. S a szabadság nem csupán a napfényre vezet el bennünket, hanem az igazságok világosságára is. Most ez a szertartás a fénynek sajátos ünneplése. Az oltár gyertyáit gyújtjuk meg, és azt az éneket énekeltük, amely az Istennek köszön, dicsőségét magasztaljuk Istennek.

Szentbeszéd

Kedves Testvérek! Ez után az Evangélium után szólni kell, mert bátorításra van szükségünk mindannyiunknak, Nektek is, Önöknek is. Hiszen arra kaptunk felszólítást, hogy menjünk Galileába és ott találkozhatunk az Úrral. Egészen újszerű ez a megszólítása az embernek, hiszen Jézus Galileába küldi az apostolokat, menjenek és ott találkozhatnak vele. Ott, Jeruzsálemben mondja, a szent városban: menjenek a pogányok Galileájába. Na, ezért van szükségünk, Testvérek, a bátorításra, mert az apostolokat és mindazokat, akik ismerték őt, ismerték a tanítását, a szent városból elhívja a pogányok Galileájába.

Persze ezen a zsidók fennakadtak. Hát, hogy lehet a szent városból, ahol Jézus szenvedett értünk és meghalt és feltámadt, a szent városból a pogányok Galileájába hívni? Galilea egy olyan része Izraelnek, amit lesajnálva emlegettek. Egyébként Jézus harminc éven át ott élt, ez is megérintheti a szívünket, a pogányok Galileájában élt Jézus. Ugyanis ez a terület a kelet és nyugat közötti átjárónak a világa, ahol nem csupán zsidók vonultak az utakon, hanem kelet és nyugat népei, és nyilvánvaló, hogy a találkozások hatottak az ott élő zsidókra, és ez a hatás nem a legjobb volt. Ezért ezekre az emberekre ezt a fájdalmas jelzőt rakták: pogányok Galileája, mert a hitetlenekkel való találkozás az egész gondolkodásukat érintette és igen sok esetben rossz értelemben befolyásolta.

Nem véletlen ugyanakkor, hogy Jézus a szent városból szólítja ki az apostolokat, hogy vele majd ott találkozhatnak. Mert – Jézus előtte erről sokat beszélt – nem az egészségeseknek kell az orvos, hanem a betegeknek, nem az igazaknak van szükségük tanítóra, hiszen ők az igazság birtokában vannak, hanem azoknak, akik híjával vannak az igazságnak, azokat kell felvilágosítani, azoknak kell segíteni az élet értelmének a megtalálásában.

És 2023 Húsvétján ugyanez az üzenet hangzik el itt, Magyarországon is minden egyes templomban és nyilvánvalóan Európában is, ebben a szekularizált Európában is, ahol vannak még nyitott az ajtóju templomok, ugyanez hangzik el: menjetek Galileába. Mert, Testvérek, nekünk is van szent városunk és nekünk is van pogány Galileánk. És bizony igen nagy szükségünk van, hogy jól értsük ezt a felszólítást, mert az ember szívesebben tartózkodik a maga szent városában, mint a pogányok Galileájában. Ugyanakkor tudomásul kell vennünk, hogy az életünk nagy részét a pogányok Galileájában töltjük. Szent város lehet a számunkra egy templom, egy templomi közösség, egy templomi gyülekezet, egy olyan hely, ahol elcsendesülünk, ahol olyan igazságokkal találkozunk, amelyek az életünket szólítgatják és amelyek az életünk szellemi-lelki épülését támogatják. Szívesen van az ember egy ilyen helyen, de mennyi idő ez az életünkből? Ugyanakkor a pogányok Galileájában éljük az életünket. Igen sok ember, még olyan is, aki egyébként a templom csendjében is előfordul, az ünnepi szentmiséken is megjelenik, hazamegy és bizony találkozhat olyan családtagokkal is, akik nem jönnek el vele együtt ide a templomba, találkozhat olyan családtagokkal, akik nem a keresztény értékek szerint gondolkodnak, formálják és alakítják az életüket, munkahelyükről nem is beszélve. És egyáltalán, ha kilépünk az utcára, a pogányok Galileájában találjuk magunkat embertestvéreinkkel, embertársainkkal, akiknek a gondolkodását, az életét nem a keresztény értékek határozzák meg, hanem egészen más igazságok felé – ha mondhatók ezek igazságnak – fordulnak, amik esetleg olyan utakra vezetik őket, amely utak nem az életnek az útjai. Hiszen az igazi utak azok, amelyeken mi emberek egymással találkozunk, és bizony a pogányok Galileájában nem is olyan egyszerű egymással találkozni. Mennyi ellentét, mennyi feszültség tud abból is támadni, hogy másféleképpen gondolkodunk, másféleképpen alkalmazkodunk egymáshoz, ha egyáltalán alkalmazkodunk.

Tehát ez az ünnep, Húsvét ünnepe a maga üzenetével kiszólít bennünket a templomok világából. Ezek a helyek arra valók, hogy azokkal az igazságokkal találkozunk, amelyeket

beengedünk az életünkbe. Nyilvánvaló, akik itt vagyunk, ilyenek vagyunk és örülünk annak, hogy a keresztény értékek szerint Isten segítségével formájuk és alakítjuk az életünket a testvériség szellemében. Jézus azt akarja, hogy mi, ilyen emberek menjünk ki a világba, azokkal az emberekkel találkozzunk, akik ide sose tetszik be lábukat, esetleg istentagadók, akiknek esetleg olyan elveik vannak, amikkel nem tudunk mit kezdeni. Jézus közéjük küld bennünket és azt akarja, hogy velük úgy teremtsünk kapcsolatokat, úgy tartozunk össze emberekkel, hogy valami sejtésük legyen az Istenről és ezek a találkozások elgondolkodtassák és a felé a világ felé fordítsák őket, amit mi megváltott világgént köszöntünk, amely világban az ember valóban minden erejét beveti azért, hogy Istennek tetsző életet éljen az emberek javára, hogy a megváltott világ igazságai, értékei megjelenjenek a pogányok világában. Ami persze nem azt jelenti, hogy ítélettel a szívünkben találkozunk ezekkel az emberekkel, hanem húsvéti hírvivőkként, húsvéti ajándékot adó embereként találkozunk az embertestvéreinkkel a krisztusi példa nyomán. Hiszen azt hallottuk, ha meghalunk vele, élünk is vele. Igazából, Testvérek, azt hiszem, egyedül ez az igazság tudja megszólítani az embereket. Ha megtapasztalják azt, hogy mi készek vagyunk értük áldozatra, készek vagyunk értük szenvedésre, készek vagyunk arra, hogy értsük őket, akkor ez Isten üzenete lehet a számukra.

Ezen az idei Húsvéton, Testvérek, halljuk meg ezt az üzenetet, amit Máté evangélista őrzött meg nekünk, és keljen minden Húsvétkor új életre ez az üzenet. És tudjuk vállalni ezt a küldetést, hogy akik megismertük az Istent, akik az örök értékek szellemiségével találkozunk, azokkal az embertestvéreinkkel, akik nem is ismerik Istent, talán úgy gondolják, hogy nincs is, a velünk való találkozás legyen számukra ajándék és legyen egy új életnek az ígérete. Nem kis kihívás, de ha igazán találkoztunk Jézus Krisztussal, akkor – amit már említettem Istenes Szent János példája nyomán – akkor van remény arra, hogy jó szemmel, a szívünk érzéseivel látjuk az embertestvéreket és ajándék lehetünk a számukra.

Amikor most a folytatás következik, akkor arra az eseményre gondoljunk, hogy egyszer minket megkereszteltek. Keresztvizet nem szentelünk, mert nem plébániatemplom ez, viszont visszaemlékezünk a magunk keresztségére. A keresztség az új szimbóluma, eltemetkezünk a vízben és kiemelkedik az új ember. A hátunk mögött hagyjuk a régi életünket, azt az életet, amely természetes emberi élet, és egy új élet erejében éljük a mindennapjainkat. Isten segítségével vállaljuk a harcot önző önmagunkkal, hogy már ne magunknak éljünk, hanem egymásnak és egymásért. Ez teremtsen meg az emberi életnek a legszilárdabb egységét, a családot, két ember egymással való kapcsolatát, aztán a szülőknek a gyerekekkel való kapcsolatát. Ha ez megvalósul, akkor egészséges alapokra épül az földi ember élete.

+ *A M E N* +

Szentmise befejezése

Kedves Testvérek! Emberpróbáló ez a szertartás, de egyszer van egy évben, és szeretnénk ennek az ünnepnek minden kegyelmi ajándékát megszerezni. Jóisten adjon nekünk bátorságot a keresztény értékek szerinti élethez és elegendő leleményességet ahhoz, hogy mindezen értékek birtokában tudjunk találkozni egymással és azokkal a testvéreinkkel is, akik még távol vannak az Istentől. Európában élünk, amely a kereszténységben született, kérjük a Jóisten kegyelmét, hogy ezek az értékek újra éltetők legyenek és adja meg a békénket, az életbe vetett, a földi életbe vetett bizalmunkat és az örök életbe vetett hitünket. Kívánok mindenkinek még hátralévő békés ünnepi napokat!

+ *Á L D Á S* +